

ТӘРБИЕЛЕУ-БІЛІМ БЕРУ ПРОЦЕСІНІҢ ЦИКЛОГРАММАСЫ

Білім беру ұйымы: ЖМ « Жан жылуы» бобекжай балабакшасы

Топ: Ортаңғы «Бұлдіршін» тобы

Балалардың жасы: 3 жастан

Жоспардың құрылу кезеңі: 07.10 - 11.10.2024ж.

Апта күндері	Дүйсенбі	Сейсенбі	Сәрсенбі	Бейсенбі	Жұма
Күн тәртібі	07.10.2024ж	08.10.2024ж	09.10.2024ж	10.10.2024ж	11.10.2024ж
Балаларды қабылдау	Таңғы сұзгі: балалардың терісін, дene қызыуын, сыртқы көрінісін тексеру. Балаларды жақсы көңіл күймен қарсы алу және оларға қолайлы жағдай жасау. Баланың көңіл күйін, оның жеке пікірін, қызығушылығын анықтау. (сөйлеуді дамыту)				
Ата-аналармен Әңгімелесу, кеңес беру	Ұйымдастырылған іс-әрекетке әр баланың дайындығы және оларға керекті заттар туралы ата-аналармен әңгімелесу.				
Балалардың дербес әрекеті (баяу қимылды ойындар, үстел үсті ойындары, бейнелеу әрекеті, кітаптарды қарау және тағы басқа әрекеттер)	"Кітап бұрышындағы еңбек". (кітаптарды қалпына келтіру). Мақсат-міндеттері: балаларға жөндеуді қажет ететін кітаптарды таңдауды және оларды мұқият желімдеуді үйрету (желім мен қайшыны дұрыс пайдалану, майлыштарды пайдалану). Кітаптарға үқыпты қарауға, жұмыс істеуге, тәртіп сақтауға тәрбиелеу. (сөйлеуді дамыту, еңбек дағдылары)	"Біздің шкафта тәртіп бар". Мақсат-міндеттері: балаларға сыртқы киімге арналған шкафта заттарды бүктеу кезінде үқыптылыққа үйрету. (сөйлеуді дамыту, еңбек дағдылары)	"Асхана бойынша кезекшілік". Мақсат-міндеттері: балаларға кезекші міндеттерін өз бетінше және адал орындауды үйрету. Қолды мұқият жуу, кезекшінің киімін киу, үстелді дұрыс қою. Тамақтанғаннан кейін ыдыстарды тазалау. Еңбек дағдыларын дамыту, үстелді жабдығының ретсіздігін көру. (сөйлеуді дамыту, еңбек дағдылары)	"Кір сұлгілерді ауыстыру". Мақсат-міндеттері: еңбекке тұрақты қызығушылықты сақтау, тапсырманы мұқият орындауда ұмтылу. Сұлгіні іліп қою және үқыптылықты үйрену. Еңбекке баулу. (сөйлеуді дамыту, еңбек дағдылары)	"Шешіну бөлмесінің шкафындағы тәртіп". (тәрбиешінің көмекшісімен бірге) Мақсат-міндеттері: балаларды жеке киім шкафтарында тәртіп сақтауды үйрету, шкафты киім мен аяқ киімнен босату, сөрелерді дымқыл шүберекпен сұрту және киімді орнына мұқият бүктеу. Еңбекқорлыққа, тәртіп сақтауға дағдыландыру. Ұжымда тату-тәтті еңбек етуді үйрету. (сөйлеуді дамыту, еңбек дағдылары)
ҚР. Гимнін орындауды. Міндеттер. Балаларды	Саусақ жаттығуы. Мақсат-міндеттері.	"Сақина" ойыны. Мақсат-міндеттері.	"Менің жанұям" фотосуреттерді	"Үй құрастырамыз" құрастыру ойыны.	

<p>патриоттық тәрбиені қалыптастырады. (музыка)</p> <p>Үстел үсті ойыны. "Лото. "Ұл мен қыздың киімдері".</p> <p>Мақсат-міндеттері. Балалардың зейіндерін тұрақтандыру, логикалық ойлау қабілетін дамыту; заттарды топтастыруға дағдыландыру; байқампаздыққа тәрбиелеу.</p> <p>- Кімге не қажет? Кыз бен ұлға киім таңдау.</p> <p>"Қатарға тұрып билейік" жаттығуы.</p> <p>Мақсат-міндеттері. Балаларды жаттығу барысында ырғаққа сай қозғалып, сөздерді бірге айта жүріп, айтылған дene мүшелерін қозғауға машиқтаңдыру; қабылдау, зеректік қабілеттерін, вестибуляр аппаратын дамыту.</p> <p>Жаттығуды көнілді әуенжазбасын қосып өткізуге болады.</p> <p>Қатарға тұрып билейік, Дене мүшелерін көрсетейік: Басты онға және солға бұрып, Қос иықты көтерейік.</p>	<p>Көркемсөзді мәнерлеп айтуға дағдыландыру; қолдың ұсақ моторикасын дамыту. Жалғыз саусақ тіпті де, Ұстай алмас жіпті де. Екі саусақ бірікті, Ине қолға ілікті. Үш саусағым орамды, Жүгіртеді қаламды. Өнерлі екен он саусақ! Қала салсақ, жол салсақ.</p> <p>"Қайда барсаң, соны табасың" дидактикалық ойыны.</p> <p>Мақсат-міндеттері: балаларды кеңістікті бағдарлауға баулу. Педагог белгілі заттарды (жемістер мен көгөністерді немесе ойыншықтарды, не құралдарды) ойын алаңының әртүрлі жерлеріне салады. Бала педагог айтқан бағытты қолмен көрсетіп, сол бағыт бойынша жүріп, жасырылған обiectтін табу керек.</p> <p>Педагог нұсқауларды нақтылы және дұрыс беру керек: алға бес қадам, солға бұрылып екі қадам, онға тағы екі қадам.</p>	<p>Балаларды зеректікке, ептілікке, шапшандыққа, үйымшылдыққа тәрбиелеу.</p> <p>Бастаушы шеңбер ішіне, ал балалар шеңберді айнала тұрады.</p> <p>Алақанында сақина бар, оны екі қолды біріктіріп, кезек-кезек балалардың алақанын ашып, байқатпай балалардың біріне беруге тырысады.</p> <p>Балалар бастаушының әрекетін және достарын мүқият бақылайды.</p> <p>Сақинаға ие болған бала басқаларға білдірмеу керек. Белгі бойынша бастаушы: "Сақина, сақина, қане шықшы ортаға!" – дегенде сақина ұстаған бала шеңбер ортасына жүгіріп шығады да, бастаушы болады.</p> <p>Егер ойыншылар белгі бергенге дейін балалардың бірінен сақинаны байқап қалса, оны шеңбер ортасына жібермейді. Ондай жағдайда ойынды сол бастаушы қайта жалғастырады.</p> <p>Көркемсөзді жаттау жаттығуы.</p> <p>Мақсат-міндеттері.</p>	<p>қарапайым. Мақсат-міндеттері. Байланыстырып сөйлеу қабілетін жетілдіру, сөздік қорын молайту; туыстарға сүйіспеншілікті арттыру. Фотосуретте бейнеленген отбасы жайлы әңгімелеу,</p> <p>Саусақ жаттығуы. "Ыңдысты қалай жуамыз?"</p> <p>Мақсат-міндеттері. Көркемсөзді мәнерлеп айтуға дағдыландыру; қолдың ұсақ моторикасын дамыту; балалардың қарапайым дағдыларын жетілдіру.</p> <p>Біз көмекші болып жүреміз, (бас бармақтарды көрсету) Женімізді кезекпен түрлеміз. (женді түруді көрсету) Қолға табақшаны алып, (саусақтарды созып, екі алақанды, айқастыра, бірі-біріне уқалau) Уқалап, жуып береміз.</p> <p>Кесе екі қос алақандай, (саусақтарды қосып, бірыңғай бүгіп, екі қолды қырынан қосып "тербету") Шұңғыл алтын айдай. Қолға кесені алып, (жұдырықтармен,</p>	<p>Мақсат-міндеттері. Балалардың зейінін, ойлау, елестету қабілеттерін, қолдың ұсақ моторикасын дамыту; отбасына сүйіспеншілігін дамыту. Балалар құрылыс материалдарынан әртүрлі үйлерді құрастырады. Құралдары: құрылыс материалдары жинақтамасы: текшелер, кірпіштер, білеулер, призмалар. "Лего" немесе ағаш құрастырыш ойыншықтары.</p> <p>"Қандай көлік қайда жүреді?" дамытушы жаттығуы.</p> <p>Мақсат-міндеттері. Балалардың көліктер туралы ұғымдарын пысықтау, қызығушылығын арттыру; зеректікке, үйымшылдыққа тәрбиелеу.</p> <p>Құралдары: жүк мәшинесі, кеме, пойыз, велосипед, автобус, ұшақ, женіл мәшине және тағы басқа. Балаларға суреттер көрсетіледі:</p>
--	---	---	--	--

	<p>Қатарға тұрып билейік, Дене мүшелерін көрсетейік: Жоғары қол көтеріп, Бұлғап төмен түсірейік.</p> <p>Қатарға тұрып билейік, Дене мүшелерін көрсетейік: Аяқты кезек көтеріп, Маршпен шапалақтап жүррейік. Д. Ахметова. "Құрылыс ойындары "Жануарларға арналған балабақша", "Күйршақтарға арналған үй". (сөйлеуді дамыту, математика негіздері)</p>	<p>Күрделенуі: балалардың өздері топтастарына нұсқау беріп, жүргізуши бола алады. (сөйлеуді дамыту, қоршаған ортамен танысу, құрастыру)</p>	<p>Тақпақтың мазмұнын есте сақтап, мәнерлеп оқуға дағдыландыру; көркемсөзге қызығушылықты арттыру. <i>Б. Кірісбаев "Бақшада".</i> Көнілді бар бала, Бақшаға, баққа енсек. Ойнаймыз аулада, Төбеміз эткеншек. Шешеміз жұмбақ та, Жаңылтпаш айтамыз. Кешкілік үй жаққа Үлкейіп қайтамыз. (сөйлеуді дамыту, көркем әдебиет)</p>	<p>қолдарды алмастырып, алақан ортасына басып айналдыру) Айналдырып жуып береміз. Д. Ахметова. (сөйлеуді дамыту, сурет салу)</p> <p>- Балалар, көрсетілген суретке қарап, көліктердің қайда жүретінін қымылмен көрсетейік. Жерде жүрсе, аяқтарымызды топылдатамыз. Суда жүзсе, қолымызben суда жүзгендей қымылдар жасаймыз. Аспанда үшс, қолдарымызды қанат сияқты сермейміз. Ойынды екі топқа бөлініп, ойнауға болады. (құрастыру, сөйлеуді дамыту, математика негіздері, сурет салу)</p>
--	--	--	---	--

Ертеңгілік жаттығу

1. Бастапқы қалып: аяқ арасы алшақ, дene тік, қол төменде.
    - 1.1. Балалар қолдарын алдарына созып, алақандарын ашып-жұмады.
    - 1.2. Бастапқы қалып (жаттығу 5-6 рет қайталаңады).
  2. Бастапқы қалып: аяқ арасы алшақ, дene тік, қол көкірек тұсында.
    - 2.1. Оң аяқтарын артқа қойып, екі қолдарын да артқа созады.
    - 2.2. Бастапқы қалып (дәл осы жаттығу сол жаққа қайталаңады және 4 рет қайталаңады).
  3. Бастапқы қалып: аяқ бірге, дene бос, қол төменде.
    - 3.1. Орындарында тұрып, бастарын онға бұрады.
    - 3.2. Бастапқы қалып (дәл осы жаттығу сол жаққа қайталаңады және 5 рет қайталаңады).
  4. Бастапқы қалып: аяқ арасы алшақ, дene бос, қол көкірек тұсында.
    - 4.1. Қолдарын жандарына созады.
    - 4.2. Бастапқы қалып (жаттығу 6 рет қайталаңады).
  5. Бастапқы қалып: екі аяқ бірге, дene бос, қол төменде.
    - 5.1. Қолдарын жандарында ұстап, бір орында тұрып, пингвин сияқты айналу.
    - 5.2. Бастапқы қалып (жаттығу 5 рет қайталаңады).
- (мәдени-гигиеналық дағдылар, дербес әрекет)**

Таңғы ас

Дұрыс тамақтану мәдениетін қалыптастыруды жалғастыру: асхана құралдарын дұрыс қолдану (ас қасық пен шай қасық, шанышқы); майлықты ұқыпты пайдалану; наңды үгітпей жеу, асты ауызды жауып шайнау, тамақ ішіп отырғанда сөйлемеу; әдепті болуға тәрбиелеу (ас үшін алғыс білдіру, тазалық сақтау).
Біздерде бар қасықтар

	<p>Сиқырлы екен құралдар. Дайын қасық, дәмді ас. Еш нәрсені қалдырmas.</p> <p>Балалар таңғы астарын ішеді. Тамақтану барысында тәрбиеші балалардың орындықта дұрыс отыруын қадағалайды. Бала орындықта түзу отырмаса, педагог оған орындықта дұрыс отыру керектігін айтады.</p> <p>(мәдени-гигиеналық дағдылар, көркем сөз)</p>				
Ұйымдастырылған іс-әрекетке дайындық	<p>«Қылқалам ханшасы». Жер-Ана, саған мың алғыс, Сыйлайсың бізге қуаныш. Жазда, күзде, қыста да, Көркемсің қөктем тұста да! Шеңберге тұрады, бір- біріне жылы сөздер айтады.</p> <p>ҚР Президенті, ҚР Рәміздері жайлы әңгімелесу. ҚР Әнұранын шырқау. (сөйлеуді дамыту)</p>	<p>«Тілек тілеу». Барлығымыз табиғатты сүйеміз, Үлкендердің сөзін ойға түйеміз. Денсаулықты әрқашан да сақтаймыз, Бейбіт өмір баршамызға тілейміз! (Шеңбер құрып, қайталайды).</p> <p>Күз ерекшеліктері жайлы әңгімелесу. (сөйлеуді дамыту)</p>	<p>Сәлем саған, ыстық жерім! Сәлем саған, туыс елім! Ыстық маған ошақ үйім, Домбыраның қоңыр күйі! Бір-біріне жылулық сыйлап, достық туралы, топтың ережесі туралы әңгімелесу. (сөйлеуді дамыту)</p>	<p>Қайырлы таң, Алтын күн! Қайырлы таң, Жер-Ана. Аман болсын, достарым, Аман болсын, ата-анам. Алтын күз туралы әңгімелесу. (сөйлеуді дамыту)</p>	<p>Күн жылуын аяласын, Шуағымен аяласын. Достық деген бәйтеректі, Барлық бала саяласын. Жапырақтар туралы әңгімелесу. (сөйлеуді дамыту)</p>
Білім беру үйымының кестесі бойынша ұйымдастырылған іс-әрекет	<p>Дене шынықтыру "Күздің қызықтары". Мақсат-міндеттері. Балаларға жүруді секірумен кезектестіруді үйрету; басқа қап қойып, заттарды аттап өтуді үйрету</p>	<p>Қазақ тілі "Күз мезгілі. Алтын күз". Мақсат-міндеттері. Балалардың "күз" жайлы түсініктерін дамыту; "алтын күз" сөзінің мағынасын түсіндіру; "Кім? Не?" сұрақтарына жауап беретін зат есімдер, "Не істейді?" сұрақтарына жауап беретін етістікті сөздер жайлы негізгі түсініктерін қалыптастыру. Мнемокарточкаларға</p>	<p>Музыка "Ару күз" Мақсат-міндеттер. Балалардың музыканы тыңдай білуге қызығушылықтарын арттыру; әнді тыңдай отырып, сипатын ажыраты білуге үйрету; әннің сөздік мағынасын түсініп, бірге айта білу қабілетін қалыптастыру; музыка әуенімен бірге би ырғақтарын жасай білу дағдысын жетілдіру; дыбысты есту қабілетін</p>	<p>Дене шынықтыру "Күзгі жолдар үстіндегі ойындар". Мақсат-міндеттері. Балаларды кішкентай және үлкен қадаммен жүгіру; көлденең тақтайды еңбектеуді үйрету.</p>	<p>Дене шынықтыру "Еңкіс тақтайдың үстімен жүрелеп жүру". Мақсат-міндеттері. Балаларға сапта дене қалпын тік ұстап, педагогтің белгі беруі бойынша "Тіктел!", "Түзел!", "Тік тұр!" сөздерімен құмылдарды бұлжытпай орындауды үйрету.</p>

		негізделген сөздік жүмыс.	жетілдіру.		
2- таңғы ас	Тағамның атауын есте сақтау, тазалыққа бейімдеу. "Тәбетіміз ашылды, ас болсын!" (мәдени-гигиеналық дағдылар, сөйлеуді дамыту, көркемсөзді қайталау)				
Серуенге дайындық	<p>Мақсат-міндеттері:</p> <ul style="list-style-type: none"> - киімді дұрыс бұктеу, орнына ілу, аяқ-киімді тузу қоюды әдетке айналдыру; - өз бетінше жылдам және дұрыс ретпен киінуді (шешіне) дағдыға енгізу; - шкафқа ілінген немесе қойылған бас киім, сырт киім, аяқ қиім сияқты заттарды өз орындарына ғана қою, тәртіп сақтауға тәрбиелеу; - ауа райына сай киінуге үйрету, киімді, аяқ киімді таза ұстаяға баулу; - көмек көрсетуге, алғыс айтуға тәрбиелеу. <p>(мәдени-гигиеналық дағдылар, дербес әрекет)</p>				
Серуен	<p>Күн - жылу мен жарық көзі. (қоршаған ортамен танысу, сөйлеуді дамыту, көркем әдебиет)</p> <p>Мақсат-міндеттері: күн - жылу мен жарық көзі екені жайлы түсініктерін пысықтау; талқылау, дәлелдеу біліктерін дамыту; табиғатты аялауға тәрбиелеу.</p> <p>Зерттеу.</p> <p>Күнге қараша. Сұрақтарға жауап беру.</p> <ul style="list-style-type: none"> - Күнге қарағанда өзінді қалай сезінесін? - Күнге тура қарай аламыз ба, көзімізге зиянын тигізбей ме? <p>Педагог балаларға екі тасты алып, біреуін күннің көзіне, екіншісін көлеңкеге, яғни, жан-жағын жауып, қараңғы жерге қоюды сұрайды.</p> <p>Біраз уақыт өткенде</p>	<p>Желді бақылау. (қоршаған ортамен танысу, сөйлеуді дамыту, көркем әдебиет)</p> <p>Мақсат-міндеттері.</p> <p>Балалардың желдің қасиеттерін тануға деген қызығушылықтарын арттыру; бақылау нәтижесінде желге ауызша сипаттама беруге, іс-тәжірибелер жасауға дағылданыру.</p> <p>"Тұтікшемен үрлеп, таспаны (лента) желбіретейік" жаттығуы. (қоршаған ортамен танысу, сөйлеуді дамыту)</p> <p>Педагог әрбір баланың алдына тұтікше мен таспаны (қағаздан қылған жолақ та жарайды) береді.</p>	<p>Суды бақылау. (қоршаған ортамен танысу, сөйлеуді дамыту, көркем әдебиет)</p> <p>Мақсат-міндеттері:</p> <p>балаларды сумен ұқыпты жүмыс істеуді дағылданыру; судың қасиеттері жайлы түсініктерін нақтылау; судың табиғи сүйік зат екеніне көз жеткізу; ұқыптылыққа тәрбиелеу.</p> <p>Бақылау барысы.</p> <p>Судың қасиеттеріне көnl аудару.</p> <p>Су әртүрлі температурада болады: мұздай сүйік (тоңазытқыштағы мұз текшелері), жылы (қолды жуғанда) және ыстық (шәйнекте су қайнатылғанда).</p> <p>Су күннің көзінде ысып кетеді Ыстық күнде</p>	<p>Мысықты бақылау. (қоршаған ортамен танысу, сөйлеуді дамыту, көркем әдебиет)</p> <p>Мақсат-міндеттері.</p> <p>Балалардың үй жануарлары, мысық жайлы білімдерін нақтылау, сипаттау мәтінін құрастыра білуге машиқтаныру; есте сақтау қабілеттерін, байқампаздықтарын дамыту; жан-жануарларды тануға қызығушылықтарын арттыру, оларға қамқорлық танытуға тәрбиелеу.</p> <p>Көркемсөз.</p> <p>Б. Соқпақбаев "Мысық".</p> <p>Устінде үйдің Тұр еді мысық.</p> <p>Касына келді</p>	<p>Аспанды бақылау. (қоршаған ортамен танысу, сөйлеуді дамыту, көркем әдебиет)</p> <p>Мақсат-міндеттері.</p> <p>Балаларды аспанның ашық не бұлтты екенін анықтап; бұлттарды белгілі бейнелерге ұқсайтынын байқауға машиқтаныру; ой-қиялын, зейін. бақылау қабілетін дамыту.</p> <p>Көркемсөз.</p> <p>Қ. Мырза Әли "Аспанда".</p> <p>Аспан малға толып кетті -</p> <p>Бұлттар түлік болып кетті:</p> <p>Бір бұлт шықты ешкі болып,</p> <p>Бір бұлт шықты мешке болып.</p>

<p>балалар күн көзінде тұрған тас көлеңкеде тұрған тасқа қарағанда қызып, жылынғанына көз жеткізеді.</p> <p>Күн көзінде тұрған заттың қызатыны туралы қорытынды жасау.</p> <p>Еңбек тапсырмалары: кіші топ балаларына ойын аумақтарын жинауға көмектесу.</p> <p>Мақсат-міндеттері. Жасы кішіге көмектесуге ұмтылуы үйрету, еңбексүйгіштікке тәрбиелеу.</p> <p>"Ақсүйек" қымыл-қозғалыс ойыны. (дene шынықтыру)</p> <p>Мақсат-міндеттері. Балаларды ойын ережесіне сай ойнауға машықтандыру; зеректікке, қырағылыққа, дәлдікке дағдыландыру; шыдамдылыққа тәрбиелеу.</p> <p>Ойынға қатысушы балалар бір қатарға тұрады.</p> <p>Тәрбиеші ақсүйекті қолына алып, балалардың ту сыртына шығады да, оны алысқа лақтырады.</p> <p>Балалар ақсүйектің лақтырылған бағытын көрмеуі керек.</p> <p>"Ақсүйек" жерге түскеннен кейін тәрбиеші балаларға:</p>	<p>- Балалар, қазір біз тұтікшеден желді үрlep шығaramыz.</p> <p>- Men "жел қатты соғып тұr" десем, сендер қатты үrlep, taspanы қатты желбіrетесіnдер.</p> <p>- Men "жел баяu соқты" десем, сендер тұtіkшеге aқyрыn үrlep, bаяu соққan желdі bіlдіresіnдер.</p> <p>Eңбек әrекетi: oйыn аlaңыna aғashtarдан қurap tүskен ұsaқ buتاқtarды jinaap shығarу.</p> <p>Maқsat-mіnдетteri. Aғashtarдан tүsken құrғaқ butaқtarды jinaa.</p> <p>"Aқsүyek" қымыл-қозғалыs ойыны. (denе шынықтыru)</p> <p>Maқsat-mіnдетteri. Balaлardың oйыn eрежесіne сай oйnauғa maşyқtanдыru; zerektіkkе, қyraғylyqқa, dәlдіkkе daғdylanдыru; shyдamdylyqқa tәrbieleu.</p> <p>Oйыnғa қatysushy balaлar bіr қatartu.</p> <p>Tәrbieshi aқsүyekti қolыna alyp, balaлardың tu сырtyna shығadu da, ony alysqa laқtystradu.</p> <p>Balaлar aқsүyektiң laқtystrylғan baғytyn kөrmeuі kerек.</p> <p>"Aқsүyek" jergere tүskennen keyin tәrbieshi balaлarғa:</p>	<p>bassейnde su tez қyzaðdy. Toғandaғy, өzendegi, kөldegi su қyzaðdy, jazda adamdar kүn kөzine қyzғan өzendegi suyna shomyluғa baрады.</p> <p>Qыsta su қar nemese muz kүjinde boluwy mymkіn, қolmen ұstaғanда suyқ ekenіn bіlemіz.</p> <p>"Шәйnектen қandай сүйiқ құyыldy?" жattyғu. (қorshaғan ortamen tanysu, soйleudі damyту)</p> <p>Maқsat-mіnдетteri. Balaлardы sурettterdegi шәйnектерге қarap, erқaisynدا шәйnектen kесegе қandай сүйiқ құyыlysp жatқanyn anıqtauғa daғdylanдыru; tүsterdi қabyladau, oй-кияl, soйleu қabiletterin damyту.</p> <p>- Balaлar, shайды сүйiқtysyqka жatқyзамыz.</p> <p>Shайнектen shay сүйiғyғana құyыlmайды, sol сүйiқtarды қalaiy bіletіnderiнді kөreyiк.</p> <p>Pedagog balaлarғa shайнектen қandай сүйiқtysyqka құyыlfanys turalys sұrайды.</p> <p>Құrалdarы: birneshе bir-birine ұksas suretters: birinen su құyыlysp</p>	<p>Biр torғai ұshыp. bassalmaқ bolыp, Ыrshydy мыsyқ. Jalt berdi torғai, Pyr etip ұshыp. Biiktен жерге Top ete tүsіp, Мыsyқтың қaldы Jambasы іsіp.</p> <p>Eңбек әrекeti: aғashtarдан tүsken құrғaқ butaқtarды jinaap shығaru.</p> <p>Maқsat-mіnдетteri. Eңбекsүйgіstikke tәrbieleu.</p> <p>"Mыsyқ pen tyshqan" қымыл-қозғалыs ойыны. (denе шынықтыru)</p> <p>Maқsat-mіnдетteri. Maqsat-mіnдетteri. Eңбекsүйgіstikke tәrbieleu.</p> <p>"Mыsyқ" pen "tyshqandы" balaлardың қalaulary boйynشا nemese sanamaқ arqыly taғaiyndaуғa boladu. Oйыn bastalar aldynda keyipkerler shenber сыртыnda bir-</p>	<p>Biр bұlт shықtys bie bolыp,</p> <p>Biр bұlт shықtys tyue bolыp,</p> <p>Biр bұlт shықtys shoшqā bolыp,</p> <p>Biр bұlт shықtys koшqar bolыp.я</p> <p>Eңбек әrекeti: aғashtarдан tүsken құrғaқ butaқtarды jinaa.</p> <p>Maқsat-mіnдетteri. Құraldardы қoldanudy үйretu, enbek biliktilikteriñ damytu.</p> <p>"Qұ tulki" қымыл-қозғалыs ойыны. (denе шынықтыru)</p> <p>Maқsat-mіnдетteri. Balaлardың oйыn sharttaryna сай oйnay biлу, "Men tulkiim!" belgesi boйynsha қolғa tүsp, jaltaryp, jyldam jүgire biлу қabiletteriñ damytu (kalypstastry, jetildi).</p> <p>Maqsat-mіnдетteri. Balaлardың oйыn sharttaryna сай oйnay biлу, "Men tulkiim!" belgesi boйynsha қolғa tүsp, jaltaryp, jyldam jүgire biлу қabiletteriñ damytu (kalypstastry, jetildi); қymylardarды үйlestiruge, ep tilikke tәrbieleu.</p> <p>Balaлar kishkentay shenberge jinalady.</p> <p>Olar pedagogtiñ nusqausy boйynsha kөzderiñ jumadu, al pedagog shenber сыртыnda jүrip,</p>
--	--	--	---	--

<p>"Ал, балалар, ақсүйекті іздендер, кім тез табар екен?" - деп айтады Ойынның шарты бойынша ақсүйекті тауып алған бала басқаларға білдірмей, тәрбиешіге оны тез әкеліп беруі керек.</p> <p>Егер балалардың бірі байқап қалса, ақсүйекті тауып алған баланы құып жетіп, денесіне қолын тигізуі керек. Сонда ақсүйек өзіне беріледі.</p> <p>Ақсүйекті ешкімге жеткізбей тәрбиешіге табыс еткен бала жеңімпаз атанады.</p> <p>Жабдығы: ақсүйек (ойыншық).</p> <p>"Өрт сөндірушілер оқуда" ойыны. (dene шынықтыру)</p> <p>Мақсат-міндеттері. Қабырғаға өрмелуе біліктіліктерін бекіту; зейіндерін дамыту.</p> <p>Өз бетінше еркін ойын әрекеті, алаңға шығарылған материалмен ойындар.</p> <p>"Шеңберді дәлде".</p> <p>Мақсат-міндеттері. Нысанаға дәлдеп тигізуі жаттықтыру.</p>	<p>тәрбиелеу.</p> <p>Ақырын-акырын итеріп, Әткеншекті қозғалтамыз.</p> <p>Жылдам-жылдам жүгіріп, Шеңберді айналдырамыз.</p> <p>Д. Ахметова.</p> <p>Соңғы сөздерден кейін балалар жерге отырады, қолдарын босатады, демалады.</p> <p>Ойын бірнеше рет қайталануы мүмкін.</p> <p>Педагог барлық балалардың бірыңғай қимылдауын қадағалап жүру керек. Шеңбер бойымен жүргізу үшін, балаларды бір жаққа бұрып, беттерін шеңбер ортасына қарату керек.</p> <p>Балалардың ойынды менгерудегі басты міндеті - аса жылдам жүгірмеу. Әрбір бала қимылдау кезінде шеңбердің бір жақ бойымен жүріп, бүкіл шеңбердің жылжып жатқанын бақылайды.</p> <p>"Шұңқырдан аттаң секіріп өт" қимылды жаттығуы. (dene шынықтыру)</p> <p>Мақсат-міндеттері.</p> <p>Балаларды ұзындыққа секіруге машиқтандыру;</p>	<p>жатыр, екіншісінен - сұт, үшіншісінен - кофе, төртіншісінен - қара шай, бесіншісінен - лимонад.</p> <p>Жаттығуды шынайы түрде іс-тәжірибеде көрсетуге болады. Сонда құралдар ретінде стақандарға құйылған: шай, кофе, лимонад, сұт, су қолданылады.</p> <p>"Ақ серек, көк серек" қимыл-қозғалыс ойыны. (dene шынықтыру)</p> <p>Мақсат-міндеттері.</p> <p>Балаларды ойын шарты бойынша ойнауға, мұқият және белсенді болуға; батылдыққа, жылдамдыққа, жылдам жүгіруге баулу;</p> <p>балалардың тіл байлығын жетілдіру, достық қарым-қатынастарын дамыту.</p> <p>Ойын ашық аланда өткізіледі.</p> <p>Ойынға қатысуышылар екі топқа бөлінеді. Арасы 30-40 метрдей жерге бір-біrine қарама-қарсы орналасады. Қаз-қатар қол ұстасып, барлығы тізіліп түрады. Жеребе бойынша ойынды бастаған топтың балалары әндете өлең айтады.</p> <p>"Шұңқырдан аттаң секіріп өт" қимылды жаттығуы. (dene шынықтыру)</p> <p>Мақсат-міндеттері.</p> <p>Балаларды ұзындыққа секіруге машиқтандыру;</p>	<p>бірінен алшақ түрады. Балалардың қалғаны бір-бірінің қолын ұстап, шеңбер жасап жүріп сөздерді айтады:</p> <p>Көркемсөз.</p> <p>Нагима Арынова</p> <p>"Мысығым".</p> <p>Тікірейіп құлағы, Менен бұрын түрады. Бойын жазып керіліп, Беті-қолын жуады.</p> <p>Қасымнан бір қалдмайды, Көзін қысып алдайды. Ойнатсам да кунімен, Ойыны бір қанбайды. Осы сөздерді айтап, балалар тоқтайды да "мысық" "тышқанды" қуалап кетеді. Балалар қол ұстасып, қажет болса, қолдарын жоғары көтеріп, "тышқан" үшін ұяға жол ашып беріп жатады.</p> <p>"Мысық" ұяға кіріп кетсе, ары қарай өткізбес үшін, қолдарды төмен түсіріп, жолды жауып қояды.</p> <p>Ойынға қатысуышы балалар өте зерек болу керек, олар қолдарын біресе жоғары көтеріп, біресе төмен түсіріп, "мысық" пен "тышқаның" қуаласпағын реттеп түрады.</p>	<p>кез келген баланы сәл түртіп қалады. Осыдан кейін педагог таңдаған бала "қу тұлқі" болып саналады.</p> <p>Ал ойыншы балалар болса, жан-жақтарына қарап: "Қу тұлқі, сен қайдасың?" - деп үш рет сұрайды. Соңғы сұрақтан кейін бұдан бері жасырынып түрган "қу тұлқі": "Мен мындамын!" - деп дауыстайды.</p> <p>Осы жерден бастап балалар "қу тұлқіден" жан-жаққа қашып құтылу керек. "Қу тұлқі" кімге қолын тигізсе, сол шетке шығады.</p> <p>"Үш табан" қимыл-қозғалыс ойыны. (dene шынықтыру)</p> <p>Мақсат-міндеттері.</p> <p>Балаларды мергендікке, шыдамдылыққа, ұқыптылыққа, ептілікке тәрбиелеу; асықты қолда еркін ұстап, ойын алаңында белгілі қимылдарды жасауға дағылдандыру.</p> <p>Ойынға үш-төрт бала қатыса алады. Ойынды алаңында белгілі қимылдарды жасауға дағылдандыру.</p>
---	---	--	---	---

	<p>вестибуляр аппаратын, күш-жігерін дамыту.</p> <p>Өз бетімен еркін ойын әрекеті, шығарылған материалмен ойындар.</p> <p>Мақсат-міндеттері. Қимыл-қозғалыс үйлесімділігін дамыту; негізгі қимылдарды орындау тәсілін жетілдіру; ойындарға саналы түрде қосылуға тәрбиелеу.</p>	<p>Екінші топтағылар ойыншының атын атайды. Сол кезде аты аталған бала өз тобынан шығып, екпіндей жүгіріп келеді де, қарсы топтың тізбегін узіп кетуге тырысады. Егер үзіп кетсе, бір баланы жетелеп апарып, өз тобына қосады. Үзе алмаса, өзі сол топта қалады.</p> <p>Ескерту: педагог ойын ойнау алдында қауіпсіздік ережелерін қайталап, нұсқау беруі тиіс.</p> <p>"Жыланша" қимылды ойын-жаттығуы. (дене шынықтыру)</p> <p>Мақсат-міндеттері. Бастаушының және бір-бірінің соңынан бағыттарды өзгертіп, тізбекті үзбей, арақашықты сақтап, жүгіре білу қабілетін жетілдіру.</p> <p>Өз бетімен еркін ойын әрекеті, далаға шығарылған материалмен ойындар.</p> <p>Мақсат-міндеттері. Қимыл-қозғалыс үйлесімділігін дамыту; негізгі қимылдарды орындау тәсілін жетілдіру; ойындарға саналы түрде қосылуға тәрбиелеу.</p>	<p>"Тышқан" ұсталип қалса, кейіпкерді ауыстыруға болады.</p> <p>"Кім қапшықты алысқа лақтырады?" қимылды ойын-жаттығуы. (дене шынықтыру)</p> <p>Мақсат-міндеттері. Балалардың белгі бойынша әрекет ету біліктіліктерін дамыту, он және сол қолымен қапшықты алысқа лақтыруды, жүгіруді, түсті тануды жаттықтыру.</p> <p>Еркін ойындар: далаға шығарылған материалдармен ойындар, қимыл-қозғалысты дамыту, секіртпdeden секіру.</p>	<p>ұйымдастыруға болады.</p> <p>Өз бетімен еркін ойын әрекеті, далаға шығарылған материалмен ойын ойнау.</p> <p>Мақсат-міндеттері. Қимыл-қозғалыс үйлесімділігін дамыту; негізгі қимылдарды орындау тәсілін жетілдіру; ойындарға саналы түрде қосылуға тәрбиелеу. (сөйлеуді дамыту,)</p>
--	--	--	--	--

			тәрбиелеу.		
Серуеннен оралу	Балаларды киімдерін жүйелі шешінуге дағдыландыру, шкаф сөрелеріне киімдерін орналастыру, қолдарын жуу. (мәдени-гигиеналық дағдылар, дербес әрекет)				
Гигиеналық шаралар. Тұскі ас	Алдына қойған асқа назар аудару; дастарқан басында отыру мәдениеті, тамақтану мәдениетіне баулуға бағытталған жеке-дара жұмыс; этикет ережелері. (мәдени-гигиеналық дағдылар, дербес әрекет)				
Күндізгі үйқы	Балалардың тыныш үйықтауына жайлы жағдай туғызу. (мәдени-гигиеналық дағдылар, дербес әрекет)				
Біртіндеп үйқыдан ояту, сауықтыру шаралары	Жалпақтабандықтың алдын алу мақсатында денсаулық жолдарымен жүру. Алған білімдерін бекітіп, мәдени-гигиеналық дағдыларын орындау. (мәдени-гигиеналық дағдылар, дербес әрекет)				
Гигиеналық шаралар. Бесін ас	Алдына қойған асқа назар аударту; дастарқан басында отыру мәдениеті, тамақтану мәдениетіне баулуға бағытталған жеке-дара жұмыс; этикет ережелері. (мәдени-гигиеналық дағдылар)				
Балалардың дербес әрекеті (баяу қымылды ойындар, үстел үсті ойындары, бейнелеу әрекеті, кітаптар қараша және тағы басқа әрекеттер)	<p>Сөйлеуді дамытудан ойын-жаттығу. "Күз туралы тақпақты құрастыру". Мақсат-міндеттері. Балалардың ұғымдарында тақпақ пен өлең туралы негізгі түсініктерді қалыптастыру, көркемсөз үлгісінің қара сөзден айырмашылығын түсіндіру; "күз мезгілі" ұғымына жататын табиғаттағы өзгерістер мен құбылыстарды пысықтау. Жаттамақ жаттығуы. "Күз сүйік, сары көйлекті".</p> <p>Сюжетті-рөлдік ойын. «Шаштараз». Мақсат-міндеттері. Балаларды шаштараз ойынымен таныстыра отырып, өз шаштарын</p>	<p>Сурет салудан ойын-жаттығу "Күзгі саябақтағы жапырақтардың түсүі". Мақсат-міндеттері. Балаларды жапырақ пішінін қою бояумен бояу және қағаз бетіне бедерін басу техникасымен таныстыру; жапырақтың бетін күздің ашиқ бояуларына араластырып бояп, қағаз бетіне басып, жапырақтың нақтылы ізін қалдыруға дағдыландыру.</p> <p>Дамытушы жаттығу. "Бұл қандай ағаштың жапырағы?" (сөйлеуді дамыту, қоршаған ортамен танысу)</p>	<p>Математика негіздерінен ойын-жаттығу. "Күзгі жапырақтар шоқтары". Мақсат-міндеттері. Балалардың ұғымында заттардың бірден төртке дейінгі сандарға сәйкес жиындары туралы түсініктерін қалыптастыру.</p> <p>Дамытушы жаттығу. "Күзгі бояу". Мақсат-міндеттері. Табиғаттағы күзгі түстерді атауды, бір-бірінен ажыратуды үрету.</p> <p>(сөйлеуді дамыту, қоршаған ортамен танысу)</p> <p>Дидактикалық ойын. "Басқаша айт".</p>	<p>Көркем әдебиеттен ойын-жаттығу "Алтын күз". Мақсат-міндеттері. Балаларды "Алтын күз" өлеңінің мазмұнымен таныстыру, тақпақты мұқият тыңдауды үрету.</p> <p>Театрды сахналу. "Қызыл телпек" ертегі желісін маскамен сахналу.</p> <p>(көркем әдебиет, сөйлеуді дамыту)</p> <p>Мұсіндеуден ойын-жаттығу "Саңырауқұлақтар". Мақсат-міндеттері. Еки бөлшектен тұратын заттарды, оларға тән пішіндерін бере отырып, сомдау біліктерін</p>	<p>Құрастырудан ойын-жаттығу "Саңырауқұлақтар әлеміне саяхат". Мақсат-міндеттері. Балаларды жасымықтан саңырауқұлақтың қалпақшасын, қарақұмықтан саңырауқұлақтың түбірін, құрмадан саңырауқұлақтың сабағын құрастыруды үрету.</p> <p>Вариативті компонент. STEM әдісі "Мен жас зерттеушімін" «Акустика» Мақсат-міндеттері. Дыбыс, ауен, ырғақтың көздері туралы білуге мүмкіндік туғызу.</p>

	<p>үнемі тарап, әдеміленіп жүруді үйрету. Шаш өрудің әртүрлі ұлгісін көрсету. Әсемдікке, әдемілікке баулу.</p> <p>(сөйлеуді дамыту, қоршаған ортамен танысу, көркем әдебиет, қазақ тілі)</p>	<p>Мақсат-міндеттері. Ағаштардың атауларын жапырақтарына қарап табуды үйрету. Зейін, еске сақтау, сөйлеуді дамыту.</p> <p>"Жүгіріп қағып ал" қимылды ойыны.</p> <p>Мақсат-міндеттері. Қимыл жылдамдығын дамыту. Допты екі қолмен қағып алу дағдысын бекіту.</p> <p>Балалар ойын алаңында еркін тұрады. Тәрбиеші үлкен әдемі доппен балаларға қарама-қарсы тұрады (қашықтығы 1,5-2 м). Тәрбиеші «Бір лақтырамын, екі лақтырамын, үш лақтырамын, кім жүйрік қағып алсын!» - деп допты лақтырады да өзі қағып алып: «Қаға алмадындар қайта жүгіріндер,» - дейді.</p> <p>Балалар өз орындарына қайта барып тұрады. Ойын жалғасады. Ойын кезінде балалардың допты қағып алуына мүмкіндік жасап жүреді. Қалған балалар соңынан еріп жүреді. (dene шынықтыру)</p>	<p>Мақсат-міндеттері. Жалпылауыш сөздерді бекіту (педагог балаға допты лақтырып, заттардың жалпы атауын атайды. Бала допты кері лақтырады және түр ұғымын атайды: ойыншық-қуыршақ, жиһаз-үстел).</p> <p>Қоршаған ортамен танысадан ойын-жаттығу</p> <p>"Алтын жапырақ".</p> <p>Мақсат-міндеттері. Балаларды күз маусымының өзгерістерімен таныстыру.</p> <p>Дидактикалық ойын.</p> <p>"Жапырақтарды түсіне қарай топта".</p> <p>Мақсат-міндеттері. Заттарды түстеріне қарай топтастыруды үйрету.</p>	<p>нығайту; жұмыс кезінде қырнауышты дұрыс пайдалануды үйрету.</p>	<p>Дидактикалық ойын. "Қай ағаштың жапырағы?"</p> <p>Мақсат-міндеттері. Таныс ағаштардың жапырақтарын ажырату және атау. (қоршаған ортамен танысу, сөйлеуді дамыту, қазақ тілі)</p>
Балалармен жеке жұмыс	Ерболсын Аяла «Әдемі кілемшелер».	Әлен Әленұр Жаңылтпаши	Жолды Айдидар Кел, жазайық.	Ізбасар Еділ Артикуляциялық	Қалибек Ақұлпа 10-ға дейін тұра және кері

	<p>Ойынның мақсат-міндеттері: бөліктерден кілемше жасауды үйрету; қабылдау, ес, зейін үрдістерін дамыту; ұйымшылдыққа тәрбиелеу.</p> <p>Ойынның құрал-жабдықтары: қағаздан жасалған кілемшелер, геометриялық пішіндер.</p> <p>Ойынның мазмұны: балалар геометриялық пішіндерді кілемшелердің үстіне қояды да, әдемі құрақ құрайды.</p> <p>(математика негіздері, сөйлеуді дамыту)</p>	<p>жаттайық.</p> <p>1) Доп деп, Дөп теп. 2) Қапыда ит қапты, Қатты қапты, Қапты қатты. 3) Қырқада қырық арқар бар. Қырық арқарда ақ арқар бар. Алты арқарда марқа арқар бар.</p> <p>(сөйлеуді дамыту, көркем әдебиет)</p>	<p>Мақсат-міндеттері.</p> <p>Тиянақтылықты, көркем жазуды, қаламды дұрыс ұстауды үйрету. Үзік сзықтарды салу білігін бекіту.</p> <p>Балаларға ұлгілер таратылады. Суреттер мен жазулар үзік сзықтар арқылы беріледі.</p> <p>(сурет салу)</p>	<p>жаттығу.</p> <p>1) Ара болсаң, ызында 3-з-з, ж-ж-ж, з-з-з, ж-ж-ж Жұмыс істе, тығылма. - Ара қалай дыбыстыайды? (з- з-з) - қатты!Жай 2) «Зе-зе-зе, зе-зе-зе – бул шынылы терезе», «За-за-за, за-за-за – үйдің іші тап-таза», «Зу-зу-зу, зу-зу-зу – күрекпен жерді қазу», «Са-са-са, са-са-са – ызындаиды маса.</p> <p>(сөйлеуді дамыту)</p>	<p>санауды бекіту.</p> <p>Геометриялық денелерді дұрыс атауды және бір-бірінен ажыратуды үйрету.</p> <p>(математика негіздері)</p>
Серуенге дайындық	Балалардың дұрыс шешінуін, шкафқа киімдерін орналастыру тәртібін бақылау. Жинақылыққа тәрбиелеу. Мәдени-гигиеналық талаптарды орындауларын қадагалау. (мәдени-гигиеналық дағдылар)				
Серуен	Серуенге қызығушылықтарын ояту. "Алтын күз" тақырыбында жеке әңгімелесулер. (сөйлеуді дамыту, көркем әдебиет)				
Серуеннен оралу	Балаларды киімдерін жүйелі шешінуге дағыландыру, шкаф сөрелеріне киімдерін орналастыру, қолдарын жуу. (мәдени-гигиеналық дағдылар, дербес әрекет)				
Балалардың үйге қайтуы (ата-аналарға кеңес)	«Жеке бас гигиенасының басты ережелері», «Достарымыздың арасында өзімізді қалай ұстау керекпіз?» тақырыптарында әңгіме жүргізу.	«Отбасымен серуендеу» атты тақырыпта көрме үйымдастыру.	Жоба: "Жомарт күз" атты тақырыпта көрме үйымдастыру.	«Айына бір рет отбасы күнін өткізу».	"Баланың серуенін қалай үйимдастырамыз" тақырыбында ата-аналарға кеңес беру.

Әдіскер: Бердібек Ә.

Тәрбиеші: Нұржан Г.